

> Retouradres Postbus 30155, 9700 LG Groningen

Ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap
t.a.v. Persoonsgegevens
Postbus 16375
2500 BJ Den Haag

Contact

Beleidsadviseur
Persoonsgeg...

Accountmanager
Persoonsgegevens

Uw brief van

10 juli 2023
28 juli 2023

Uw kenmerk

Persoonsg...
Persoonsg...

Onze referentie

Persoonsgeg...

Bijlage:

- 1a. Reactie Inspectie algemeen**
- 1b. Reactie Inspectie in het wetsvoorstel**
- 2. Reactie Studielink**
- 3. Reactie Bezwaar en Beroep OI**

Datum: 13 oktober 2023

Betreft: Uitvoeringstoets Wet internationalisering in balans

Geachte Persoonsgegevens

In uw brief van 10 juli 2023 met kenmerk Persoonsgegeven... hebt u mij verzocht een uitvoeringstoets uit te brengen op het conceptwetsvoorstel Wet internationalisering in balans. Op ambtelijk niveau heeft u mij tevens verzocht om een uitvoeringstoets uit te vragen bij Studielink zodat de impact voor de hoger onderwijsketen in kaart wordt gebracht en deze uitvoeringstoets integraal met de uitvoeringstoets van DUO op te leveren. In uw brief van 28 juli 2023 met kenmerk Persoonsgegeven... heeft u dit verzoek geformaliseerd.

Conclusie

DUO acht het wetsvoorstel uitvoerbaar. De benodigde aanpassingen aan het informatiemodel Registratie Instellingen en Opleidingen voor het hoger onderwijs (RIO ho), de schermen en de applicatie Loket erkenning onderwijs ho (LEO ho) zijn maakbaar zodat per 1 februari 2025 in RIO ho registratie kan plaatsvinden van de gegevens zoals omschreven in artikel 6.13 lid 4 sub x en y van het wetsvoorstel, namelijk:

- dat instemming is verleend voor een anderstalige associate degree-opleiding, bacheloropleiding of traject daarbinnen, de betreffende taal, de eventueel daaraan verbonden beperkingen en de eventuele intrekking van de instemming;
- dat een fixus is ingesteld op een traject en dat een niet-EER fixus is ingesteld binnen een reguliere fixus met vermelding van het maximumaantal plaatsen voor niet-EER studenten.

Voorwaardelijk voor de maakbaarheid is dat er uiterlijk begin februari 2024 opdrachtverlening volgt willen de aanpassingen per 1 februari 2025 zijn gerealiseerd. Om de regeling per 1 september 2024 uitvoerbaar te kunnen laten zijn is een (tijdelijke) oplossing bedacht waardoor DUO per 1 september 2024 tot 1 februari 2025 een overzicht biedt van alle opleidingen met instemming voor een andere taal dan Nederlands met eventueel de mogelijke

beperkingen. Dit overzicht wordt openbaar beschikbaar gesteld via het zakelijk portaal van DUO zodat het raadpleegbaar is voor alle afnemers. Vanuit de afdeling bezwaar en beroep wordt als gevolg van dit wetsvoorstel het risico op een significant hogere stroom aan bezwaarschriften hoog geacht en dient rekening te worden gehouden met een langere afhandeltermijn van de bezwaren die uit deze regelgeving voortkomen, mogelijk tot voorbij de Awb-termijn.

Inhoud wetsvoorstel

Met dit wetsvoorstel worden maatregelen voorgesteld om een duurzame balans voor internationalisering van het hoger onderwijsstelsel te bewerkstelligen. Dit zijn maatregelen op het gebied van taal, numerus fixus en regievoering. Deze maatregelen maken het mogelijk om sterker te sturen op de opleidingstaal en op de beoogde verhouding tussen Nederlandstalig- en anderstalig aanbod in de associate degree- en bachelorfase van het hoger onderwijs. Daarnaast kunnen instellingen door middel van de nieuwe fixusmaatregelen de instroom in anderstalige trajecten beter sturen en de instroom van niet-EER-studenten maximaliseren binnen een fixus. Hieronder worden de maatregelen verder toegelicht.

- Definitie traject

In verband met de maatregelen wordt met dit wetsvoorstel een definitie van "het traject" geïntroduceerd, aangezien de maatregelen rondom de taal en de fixus niet alleen betrekking hebben op een opleiding maar ook betrekking kunnen hebben op een traject. Een traject wordt gedefinieerd als een programma binnen een opleiding waarvan de studielast en de kwaliteiten op het gebied van kennis, inzicht en vaardigheden die een student zich bij beëindiging van de opleiding moet hebben verworven, gelijk zijn aan die van de opleiding. Uit deze definitie volgt dat een traject evenveel studiepunten telt als de opleiding als geheel: een student volgt een traject van het begin van de opleiding tot het einde. Een traject kan ook anderstalig zijn en daarvoor is een separate definitie in het wetsvoorstel opgenomen.

- Maatregelen op gebied van taal in het hoger onderwijs

a. modernisering en concretisering van de wettelijke eisen met betrekking tot het verzorgen van onderwijs in een andere taal in het hoger onderwijs, waaronder de introductie van het instemmingvereiste van de minister van OCW (en een daarmee gepaard gaande toets anderstalig onderwijs) voor het mogen aanbieden van nieuwe en bestaande anderstalige associate-degree opleidingen, bacheloropleidingen en trajecten binnen die opleidingen in het bekostigde onderwijs. In een ministeriële regeling wordt voorzien in opname van anderstalige opleidingen en trajecten die van instemming zijn uitgezonderd. De minister verleent alleen instemming voor het aanbieden van een anderstalige opleiding of traject als dat in het licht van de rest van het onderwijsaanbod en de spreiding daarvan doelmatig is. Aan de instemming kunnen beperkingen worden verbonden. De minister laat zich hierbij adviseren door de Commissie Doelmatigheid Hoger Onderwijs (CDHO), en stelt voor de toetsing een beleidsregel op. De instemming, eventuele beperkingen en de taal dienen geregistreerd te worden te worden in RIO ho;

b. uitbreiding van de plicht van instellingen tot het bevorderen van de Nederlandse taalvaardigheid naar alle, ook anderstalige, studenten en concretisering van die plicht.

- Maatregelen op het gebied van taal in het middelbaar beroepsonderwijs
-invoering van de mogelijkheid voor internationale studenten in het middelbaar beroepsonderwijs (mbo) om op mbo-4 niveau een lager referentieniveau

Nederlandse taal te kunnen compenseren met een hoger referentieniveau voor een andere taal dan normaliter vereist, door een wettelijke grondslag op te nemen voor "de omkeerregeling mbo" in de Wet referentieniveaus Nederlandse taal en rekenen.

- Maatregelen op het gebied van de numerus fixus

a. invoering van de mogelijkheid een fixus alleen te voeren op trajecten binnen een opleiding;

b. invoering van de mogelijkheid om binnen een capaciteitsfixus een maximaal aantal plaatsen voor niet-EER-studenten vast te stellen;

c. invoering van de mogelijkheid om bij onverwachte en grote groei van het aantal aanmeldingen een noodfixus in te stellen.

In RIO ho dient geregistreerd te worden dat er een fixus wordt gevoerd op een (anderstalige) associate degree-opleiding, bacheloropleiding of traject daarbinnen en of er binnen die fixus een maximaal aantal plaatsen voor niet-EER studenten is vastgesteld.

- Maatregelen op het gebied van regievoering

-in eerste instantie wordt er uit gegaan van zelfregie binnen ho-instellingen, binnen wettelijke en beleidsmatige kaders en met prikkels tot samenwerking en afstemming. Binnen deze kaders worden onderwijsinstellingen zelf goed in staat geacht om, aan de hand van bestuurlijke afspraken, tot regionaal en sectoraal maatwerk te komen;

-invoering van de bevoegdheid van de minister van OCW om -als uiterste mogelijkheid- de verleende instemming voor anderstalig onderwijs in te trekken of hier beperkingen aan te verbinden. Aan deze uiterste mogelijkheid gaan meerdere stappen vooraf vanuit een escalatieladder.

Intrekking van de instemming en de beperking dient geregistreerd te kunnen worden in RIO ho.

Gestreefd wordt naar een gedifferentieerde inwerkingtreding van het wetsvoorstel en om de maatregelen rondom de instemming voor een anderstalige opleiding of traject, alsmede de fixusmaatregelen, per 1 september 2024 in werking te laten treden.

Reactie Inspectie van het Onderwijs en Auditdienst Rijk

In het kader van het geïntegreerde toezicht is deze uitvoeringstoets ook uitgezet bij de Inspectie en de ADR. De reactie van de Inspectie wordt als bijlage 1a en 1b (een algemene reactie en een reactie in het wetsvoorstel zelf) meegestuurd. Van de ADR is geen reactie ontvangen. Mocht er vanuit de ADR nog een inhoudelijke reactie volgen dan zal deze worden nagezonden.

Reactie Studielink

Studielink heeft een analyse gemaakt voor het veld zodat de impact in de keten van Studielink en de instellingen inzichtelijk wordt gemaakt. De betreffende toets wordt als bijlage 2 overgelegd.

Consequenties voor systemen en processen bij DUO.

Registers

Om vast te stellen of de in te voeren bepalingen invloed hebben op de (geautomatiseerde) processen bij DUO heeft DUO een analyse uitgevoerd op de voorgestelde wijzigingen. Daaruit is naar voren gekomen dat het wetsvoorstel gevolgen heeft voor de systemen en uitvoeringsprocessen binnen het hoofdproduct Registers, meer specifiek RIO ho en LEO ho. Daarbij gaat het om de maatregelen genoemd onder de punten 2a (instemming anderstaligheid), 4a en b (fixus op traject en niet-EER fixus binnen fixus) en 5

(intrekking instemming anderstaligheid).

Aangaande punt 3, de omkeerregeling mbo, geldt dat sprake kan zijn van impact voor het Register Onderwijsdeelnemers (ROD), maar deze impact kan pas in kaart worden gebracht als de omkeerregeling wordt uitgewerkt in lagere regelgeving en duidelijk wordt wat de omkeerregeling exact behelst.

Punt 2b, de bevordering van de Nederlandse taalvaardigheid, richt zich tot ho-instellingen en is principe niet van invloed op de werkzaamheden van DUO aangezien het beleid niet is gericht op het aantrekken van meer anderstalige studenten en de verwachting vanuit uw medewerkers is dat er door dit beleid niet meer anderstalige studenten een staatsexamen NT2 gaan afleggen. Punt 4c, de noodcapaciteitsfixus, hoeft niet in RIO te worden geregistreerd.

RIO ho en LEO ho

Alvorens de impact per maatregel toe te lichten hieronder een kort overzicht wat RIO ho en LEO ho behelst.

In RIO ho zijn alle erkende instellingen en geaccrediteerde opleidingen in het hoger onderwijs vastgelegd. RIO ho bestaat uit twee onderdelen: de onderwijsinrichting, die door instellingen zelf wordt gevuld en de onderwijserkenningen, die wordt gevuld met informatie over de erkenningen (instellingserkenningen, opleidingserkenningen, licenties etc.), door de erkennende organisaties NVAO en OCW en de adviserende organisatie CDHO.

Op dit moment werken de ho-instellingen, SURF en DUO aan de implementatie van een geautomatiseerde gegevensuitwisseling (de OOAPI) tussen de ho-instellingen en de onderwijsinrichting van RIO. De onderwijsinrichting kan ook handmatig door de instelling worden gevuld.

Het deel onderwijserkenningen van RIO ho wordt op dit moment gevuld via een dagelijks conversie tussen CROHO en RIO. DUO ontwikkeld momenteel de nieuwe applicatie LEO ho. LEO ho zal de huidige applicatie aCROHO vervangen. Via aCROHO kunnen de ho-instellingen een geaccrediteerde opleiding in CROHO geregistreerd krijgen. Na de implementatie van LEO ho (eind kwartaal 2 van 2024) zal het accreditatieproces door LEO ho worden ondersteund en zal de uitkomst daarvan via LEO ho in het deel onderwijserkenningen van RIO worden geregistreerd. LEO ho zorgt voor een nieuwe digitale omgeving met bijbehorende werkprocessen (zoals de toets nieuwe opleiding (TNO), wijzigen van bestaande opleidingen etc.) voor alle betrokken ketenpartijen, zoals ho-instellingen, NVAO, CDHO, OCW en DUO, die een rol vervullen in het doelmatigheids- en accreditatieproces.

Ho-instellingen dienen er zorg voor te dragen dat ze eind 2023 zijn aangesloten op RIO ho. CROHO en aCROHO zijn end of life systemen en worden begin 2024 uitgefaseerd. Afnemers van CROHO, zoals Studielink zullen dan ook zijn aangesloten op het onderdeel onderwijserkenningen van RIO ho.

Hieronder wordt per maatregel de impact op RIO ho en indien van toepassing, LEO ho, nader uitgewerkt.

- De definitie van traject in relatie tot RIO ho

In de memorie van toelichting op de definitie van traject is aangegeven dat uit deze definitie volgt dat een traject evenveel studiepunten telt als de opleiding als geheel: een student volgt een traject van het begin van de opleiding tot het einde. Dit betekent dat een afstudeerrichting of specialisatie die slechts een deel van het totaal aantal studiepunten omvat niet onder de definitie valt.

Ambtelijk is met uw medewerkers afgestemd dat in RIO ho niet expliciet wordt vermeld of sprake is van een traject. Een traject is in RIO ho hetzelfde als een opleiding, zij het in een andere taal. Dit komt voort uit het feit dat er in het hoger onderwijs in de praktijk alleen ingeval van masters sprake is van trajecten die voldoen aan de definitie, maar niet ingeval van associate degree- of bacheloropleidingen waar de maatregelen rondom taal en fixus op zien. Bij die opleidingen is alleen sprake van anderstalige trajecten. Uw medewerkers hebben in dat kader ook aangegeven dit beeld te herkennen en dat de definitie van traject in relatie tot associate degree- en bacheloropleidingen als toekomstbestendig moet worden beschouwd.

Of sprake is van een anderstalig traject ingeval van een associate degree- of bacheloropleiding is in RIO ho te herleiden uit het feit dat er meerdere aangeboden opleidingen in meerdere talen zijn opgevoerd in de onderwijsinstelling van RIO ho (er bestaat dus geen attribuut "anderstalig traject"). Als er instemming is verleend voor een anderstalig traject binnen een associate degree- of bacheloropleiding zal dat bij de vestigingslicentie in het onderdeel onderwijserkenningen geregistreerd worden en is dit te herleiden wegens vermelding van meerdere vestigingslicenties op meerdere talen.

- Maatregelen op het gebied van taal in het hoger onderwijs
  - a. Instemming en toets anderstaligheid

Uit artikel 6.13 lid 4 sub x WHW van wetsvoorstel volgt dat indien een instelling op grond van artikel 6.2 lid 2 of 6.3 lid 1 WHW instemming van de minister heeft gekregen voor het verzorgen van een nieuwe of bestaande anderstalige associate degree-opleiding, bacheloropleiding of anderstalig traject binnen zo'n opleiding, dat dit besluit geregistreerd moet worden in RIO ho. Volgens de toelichting dient geregistreerd te worden dat de minister instemming heeft gegeven voor een anderstalige opleiding of anderstalig traject, en voor welke taal. Indien de instemming tijdelijk of beperkt is (op grond van artikel 6.2, zesde lid of artikel 6.5a, tweede lid) wordt dit ook geregistreerd. De instemming voor anderstaligheid kan beperkt worden tot voltijdse, deeltijdse en duale varianten van de opleiding. Daarnaast kan de minister van OCW een beperking opleggen aan het aantal studenten dat zich inschrijft voor de anderstalige opleiding of het anderstalige traject (en is het vervolgens aan de instelling een fixus instellen). Bij tijdelijke instemming wordt geregistreerd tot en met welke datum deze van toepassing is. De instemming kan op basis van artikel 6.5a WHW ook worden ingetrokken. Ook dit dient geregistreerd te kunnen worden in RIO ho.

Verder is van belang dat alleen bekostigde instellingen instemming dienen te verkrijgen voor anderstalig aanbod. Het niet bekostigde onderwijs hoeft dus geen instemming te verkrijgen, maar heeft op grond van de memorie van toelichting wel de plicht om anderstalig aanbod in RIO ho te registreren.

Doel van de registratie in RIO ho is volgens de memorie van toelichting om de minister, de instellingen, de CDHO en andere organisaties in staat te stellen zich een beeld te vormen van het aanbod van anderstalig onderwijs. Voor de Inspectie van het Onderwijs is deze registratie van belang voor het toezicht op de naleving van wettelijke bepalingen over de taal en numerus fixus.

Om het proces van registratie van instemming na het doorlopen van de toets anderstaligheid, eventuele beperkingen (tijdelijkheid, variant en fixus) en intrekking van instemming voor een bekostigde nieuwe of bestaande anderstalige opleiding of traject te kunnen ondersteunen betekent dit dat er aanpassingen dienen te worden doorgevoerd bij de vestigingslicentie in het onderdeel onderwijserkenningen van het informatiemodel RIO ho (de instelling

gaat immers niet zelf over de registratie en is geen gegevensverantwoordelijke, dat zijn de CDHO en OCW) en de schermen. Tevens zullen de nieuwe gegevens ontsloten moeten kunnen worden in de Open Onderwijsdata en bestandsleveringen richting afnemers. In LEO ho moeten de werkprocessen rondom de toets nieuwe opleiding (TNO) en wijziging bestaande opleiding worden aangepast die de CDHO en de minister ondersteunen bij het kunnen opvoeren van het advies van de CDHO en het instemmingsbesluit van de minister alsmede de taal.

Daarbij is van belang dat de toets anderstaligheid op twee momenten aan de orde kan zijn, namelijk op grond van artikel 6.2:

-gelijktijdig met het voornemen om een nieuwe opleiding te starten of
-op het moment dat het instellingsbestuur voornemens is de taal van een opleiding te wijzigen of binnen de opleiding een anderstalig traject te starten.

Tevens dient te worden voorzien in de toets bestaand anderstalig aanbod ingeval van al bestaande anderstalige opleidingen, die op grond van artikel 6.3 voortzetting vragen van de anderstaligheid en daarvoor instemming verkrijgen. De instellingen krijgen daarbij ook de gelegenheid om een gezamenlijk, dit wil zeggen geclusterd, voorstel aan de minister van OCW te doen.

Concreet betreft het de volgende ICT-aanpassingen:

RIO modelaanpassing onderdeel onderwijserkenningen en RIO schermen:

- Aanpassing in het register voor het attribuut 'voertaal/opleidingstaal' bij de HO vestigingslicentie
- Aanpassing in het register voor het attribuut 'Beperkte toestemming/voorwaarden' met daarin keuze uit 3 waarden: Beperkte toestemming met verplichte fixus of Beperkte toestemming met tijdelijkheid, Niet van toepassing
- Aanpassing van het licentiescherm voor het tonen van het attribuut voertaal/opleidingstaal en beperking
- Aanpassing Beheerscherm
- Aanpassing conversie CROHO – RIO
- Aanpassing Zoeken en Vinden voor voertaal/opleidingstaal

Open Onderwijsdata

- Aanpassing in Open Onderwijsdata voor opnemen van de twee attributen

Bestandsleveringen

- Aanpassing in het erkenningenbestand (voorheen CROHO download bestand)
- Levering richting Studielink

Kwaliteitscontrole

- Controle op de door OCW erkende voertaal/opleidingstaal versus de voertaal/opleidingstaal dat de instelling zelf heeft vastgelegd in de aangeboden opleiding

Bulkverwerking voertaal/opleidingstaal

- Ondersteuning voor bulkverwerking in RIO van bestaande anderstalige trajecten die geclusterd zijn aangevraagd door instellingen aan CDHO en OCW.

LEO HO

- Aanpassing proces TNO: voertaal opnemen in schermen bij vestiging scherm

- CDHO en OCW schermen en workflow aanpassen voor advies en besluit, verwerken besluiten
- Vastleggen besluiten vanuit LEO HO naar RIO
- Raadplegen aanvraag/besluit
- Aanpassing proces Wijzigen: keuzeschermen aanpassen met nieuwe procedure voertaal aanvragen
- Nieuwe transactie: OCW initieert intrekking voertaal

Bovengenoemde ICT-aanpassingen zijn geraamd op 5300 uur verspreid over de jaren 2024 en 2025 met het zwaartepunt in 2024. Daarnaast zijn er incidentele uitvoeringskosten van 150 uur geraamd (instructies aanpassen, helpdesk, communicatie). Realisatie kan plaatsvinden per 1 februari 2025 mits uiterlijk 1 februari 2024 opdrachtverlening volgt zodat er voldoende tijd is om de aanpassingen te ontwikkelen en te testen.

Om de regeling uitvoerbaar te laten zijn vanaf september 2024 wordt in de periode van 1 september 2024 tot 1 februari 2025 voorzien in een tijdelijk oplossing en biedt DUO een overzicht (Pdf) van alle opleidingen met instemming voor een andere voertaal dan Nederlands met eventueel de mogelijke beperkingen. Dit overzicht wordt openbaar beschikbaar gesteld via het zakelijk portaal van DUO zodat het raadpleegbaar is voor alle afnemers.

Het proces is als volgt:

- Instelling wil een nieuwe of bestaande opleiding verzorgen in een voertaal anders dan Nederlands.
- Instelling dient een aanvraag in bij CDHO.
- CDHO geeft advies
- OCW neemt besluit en stuurt besluit naar de instelling.
- Instelling stuurt OCW besluit naar DUO

DUO (afd. SSG) bekijkt het besluit, past het overzicht aan en publiceert het vernieuwde overzicht op het zakelijk portaal.

Als het gaat om de niet bekostigde instellingen en de verplichting tot registratie van anderstalig aanbod, geldt dat hierin al wordt voorzien door het onderdeel onderwijsinrichting van RIO ho. Hierin kan een instelling via de geautomatiseerde koppeling OOAPI, dan wel handmatig, per aangeboden opleiding aangeven in welke taal de opleiding of het traject wordt verzorgd. De instelling is hier dus de gegevensverantwoordelijke.

- Maatregelen op het gebied van taal in het middelbaar beroepsonderwijs

Deze uitbreiding van de wettelijke grondslag maakt het mogelijk om in het Besluit referentieniveaus Nederlandse taal en rekenen voor een beroepsopleiding op mbo-4 niveau meer dan één referentieniveau voor het onderdeel Nederlandse taal aan te wijzen. Deze referentieniveaus worden daarmee onderdeel van het onderwijs- en examenprogramma. Op deze wijze wordt geregeld dat internationale studenten op mbo-niveau 4 een mbo-diploma kunnen behalen met een lager niveau voor het onderdeel Nederlandse taal dan normaliter vereist, zolang ze aantonen voor een moderne vreemde taal een hoger referentieniveau te behalen dan normaliter vereist. Aangezien de omkeerregeling in het voornoemde Besluit zal worden uitwerkt en op basis van de wettekst niet helder is welke lagere referentieniveaus het betreft en ook niet duidelijk is welke moderne vreemde talen het betreft zal de impact voor Registers pas in kaart kunnen worden gebracht als het te wijzigen Besluit ter uitvoeringstoetsing wordt voorgelegd. DUO heeft in 2020 onder de Wet taal en toegankelijk ook de impact in kaart gebracht voor de omkeerregeling mbo, maar deze analyse is niet meer actueel en zal opnieuw bepaald moeten worden aan de hand van een verzoek uitvoeringstoets op het wijzigingsbesluit van het Besluit Referentieniveaus Nederlandse Taal.

- Maatregelen op het gebied van fixus

a en b. Fixus op traject en niet-EER fixus binnen fixus

Uit artikel 6.13 lid 4 sub y van het wetsvoorstel volgt dat een (bekostigde) ho-instelling in RIO moet kunnen registreren dat er op basis van 7.53 een fixus is ingesteld voor een (anderstalige) associate degree- of bacheloropleiding dan wel een traject binnen zo'n opleiding en dat er moet kunnen worden geregistreerd dat er binnen die capaciteitsfixus op grond van artikel 7.54b een fixus voor niet-EER studenten is ingesteld met vermelding van het maximumaantal plaatsen voor de niet-EER studenten. Tevens moet kunnen worden geregistreerd dat er geen toepassing meer wordt gegeven aan de fixus. Van belang is verder dat de fixus wordt ingesteld óf op de opleiding, óf op het traject.

Aangezien een instelling zelf de regie houdt over het instellen van een fixus en daarmee gegevensverantwoordelijke is als het gaat over de fixus betekent dit dat in het onderdeel onderwijsinrichting van RIO ho moet worden voorzien in registratie.

Op dit moment is in RIO ho al voorzien in de mogelijkheid om via de geautomatiseerde koppeling OOAPI dan wel handmatig te registreren dat sprake is van een fixus op een associate degree- of bacheloropleiding door het aantal deelnemersplaatsen te registreren. Ook kan bij de aangeboden opleiding de taal worden geregistreerd waarmee is voorzien in het kunnen registreren van een fixus op een anderstalig traject. Als het gaat om de registratie van een (anderstalig) traject is reeds eerder aangegeven dat een (anderstalig) traject niet met zoveel woorden wordt vermeld in RIO ho maar dat dit herkenbaar is door het feit dat er meerdere aangeboden opleidingen met meerdere talen kunnen worden geregistreerd in RIO ho, waarbij dan op de aangeboden opleiding in een andere taal de fixus kan worden ingesteld (en waaruit kan worden afgeleid dat sprake is van een anderstalig traject). Tevens is voorzien in de mogelijkheid dat een fixus weer door de instelling wordt beëindigd.

Dit betekent dat RIO ho alleen nog moet worden ingericht op het kunnen instellen van een niet-EER fixus binnen een fixus door te voorzien in de mogelijkheid het aantal deelnemersplaatsen niet-EER te kunnen registreren in RIO ho.

Dit betekent dat er aanpassingen moeten worden doorgevoerd in het informatiemodel van RIO ho in het onderdeel onderwijsinrichting met een nieuw attribuut deelnemersplaatsen niet-EER. Dit attribuut moet ook worden ook toegevoegd aan de RIO-schermen en de betreffende gegevens moeten vervolgens ook ontsloten kunnen worden in de Open Onderwijsdata richting afnemers waarvoor de open databestanden RIO dienen te worden aangepast

Dit leidt tot een

- Aanpassing van het RIO datamodel
- Aanpassing van de raadpleeg, beheer en invoerschermen
- Aanpassing van de Open Onderwijsdata
- Inrichten kwaliteitscontrole voor de fixus op traject en niet-EER fixus binnen fixus

Willen de gegevens kunnen worden ontsloten naar DUO dan dient vanuit SURF de OOAPI hierop te worden aangepast zodat instellingen dit gegeven geautomatiseerd kunnen aanleveren en vraagt het moeten leveren van dit nieuwe gegeven mogelijk ook aanpassingen in de SIS-en bij de instellingen.

Bovengenoemde ICT-aanpassingen bij DUO zijn geraamd op 2000 uur.

Daarnaast zijn er incidentele uitvoeringskosten van 150 uur geraamd (instructies aanpassen, helpdesk, communicatie). Realisatie door DUO per 1 september 2024 wordt niet haalbaar geacht, realisatie per 1 februari 2025 is wel haalbaar, met als voorwaarde dat er uiterlijk begin februari 2024 opdrachtverlening volgt zodat er voldoende tijd is om de aanpassingen te ontwikkelen en te testen. De aanpassingen vanuit DUO hebben overigens alleen effect als ook de OOAPI vanuit SURF en de SIS-en vanuit de instellingen per februari 2025 zijn aangepast.

- Maatregelen op het gebied van regievoering

De impact van deze maatregelen (instemming voor een anderstalige opleiding met beperkingen en intrekking van de instemming) hangt samen met de taalmaatregelen van punt 2 en zijn reeds meegenomen onder de impact van punt 2.

Onderwijsinstellingen, afdeling bezwaar en beroep

Als bijlage 3 wordt toegevoegd de reactie van de afdeling bezwaar en beroep.

Hieruit volgt dat de verwachting is dat een significant deel van de instellingen in bezwaar zal gaan tegen het niet instemmen met het verzoek een opleiding/traject in een andere taal te blijven aanbieden. Omdat het daarnaast uitdrukkelijk de bedoeling is dat de ingediende aanvragen in onderlinge samenhang worden beoordeeld is het ook zeker niet onmogelijk dat instellingen in bezwaar komen tegen het verlenen van instemming bij opleidingen van een collega-instelling. Ten slotte is het niet onmogelijk dat een instelling die de instemming wel verkrijgt in bezwaar komt tegen eventuele beperkingen als bedoeld in artikel 6.2, zesde lid.

De capaciteit van de afdeling bezwaar en beroep is ingericht op regelgeving die een bescheiden en onder normale omstandigheden te verwachten risico op bezwaren en beroepen omvat. Het risico daarop wordt bij deze regeling vanuit juridisch oogpunt, maar ook uit oogpunt van de discussie hierover in de sector echter als veel hoger ingeschat door DUO. Afgezien van het aantal, zal ook de aard van de bezwaarschriften veel extra werk opleveren, bijvoorbeeld omdat ook de CDHO naar de ingediende bezwaren zal moeten kijken. Daarnaast zullen er zeker beroepszaken volgen.

Recente ervaring leert dat het op korte termijn niet mogelijk is om de afdeling bezwaar en beroep kwantitatief en kwalitatief op te schalen om een significant hogere stroom aan bezwaren op te vangen. Er moet daarom rekening worden gehouden met een langere afhandeltermijn van de bezwaren die uit deze regelgeving voortkomen, mogelijk tot voorbij de Awb-termijn. De aantallen bezwaren die binnen komen zullen door DUO worden gemonitord en bij langere afhandeltermijnen n.a.v. deze extra bezwaren of beroepen zal naar een oplossing moeten worden gezocht.

Overige opmerkingen

Meldplicht fixus

In het wetsvoorstel is aangegeven dat voor bachelor- en associate degree-opleidingen reeds een plicht geldt om een fixus voor 1 december van het jaar voorafgaand aan het studiejaar dat de vaststelling geschiedt, bij de minister te melden (in artikel 7.53 lid 6 WHW). Die meldplicht blijft volgens de memorie van toelichting bestaan en wordt uitgebreid met de plicht aan de minister te melden of een maximaal aantal plaatsen voor niet-EER-studenten is vastgesteld (7.54b lid 3).

In de huidige uitvoeringspraktijk wordt op de volgende wijze invulling geven aan de meldplicht: Een instelling registreert voor 1 oktober bij Studielink dat er voor het volgende studiejaar een fixus van toepassing is en Studielink

distribueert deze gegevens naar DUO en Studiekeuze 123. DUO publiceert de fixusgegevens in CROHO.

Ambtelijk is met uw medewerkers afgestemd dat er nog een overleg volgt tussen DUO, Studielink en uw medewerkers hoe de meldplicht wordt gezien als RIO ho er is. Instellingen dienen en kunnen dan namelijk in RIO ho registreren dat er een fixus van toepassing is en daarnaast zullen zij in Studielink een registratie blijven voeren van de fixus vanwege het decentrale selectieproces dat door Studielink wordt ondersteund. DUO kan zich voorstellen dat de registratie van de fixus bij Studielink in ieder geval voor 1 oktober bij Studielink blijft plaatsvinden en dat registratie door de instelling in RIO ho uiterlijk 1 december bij DUO plaatsvindt en daarbij zal moeten worden gezien hoe wordt bewaakt dat de registraties bij DUO en Studielink synchroon zijn en dat Studielink de fixusgegevens naar Studiekeuze 123 distribueert.

Verwerking nationaliteit voor selectieprocedure

In de memorie van toelichting wordt aangegeven dat met het wetsvoorstel een nieuw doel wordt vastgelegd in de WHW waarvoor nationaliteit kan worden verwerkt. Het doel van de verwerking is het uitvoeren door de ho-instelling van de vastgestelde selectieprocedure voor schaarse opleidingsplaatsen.

DUO levert op grond van artikel 28 lid 2 van het Besluit register onderwijsdeelnemers (BRO) basisgegevens, waaronder het identificerende gegeven nationaliteit (*de nationaliteit, waaronder begrepen gegevens waaruit blijkt of de onderwijsdeelnemer op grond van artikel 2.2 van de Wet studiefinanciering 2000 met een Nederlander wordt gelijkgesteld*) zoals bedoeld in artikel 4 lid 1 sub k BRO aan de ho-instelling voor het doel uitvoering van aanmeldings-, toelatings- en inschrijvingsprocedures door onderwijsinstellingen als bedoeld in de WEB, de WHW en de WEB BES.

DUO ziet het uitvoeren van de selectieprocedure door de ho-instelling als een onderdeel van de uitvoering van de aanmelding, toelatings- en inschrijvingsprocedure door de ho-instelling als omschreven in de WHW, waarmee er voor DUO op grond van artikel 5 sub g van de Wet register onderwijsdeelnemers (WRO) een wettelijke basis is om het gegeven nationaliteit voor dit doel te verstrekken aan de ho-instelling.

Inzicht in deelnames aan anderstalige trajecten (met een fixus)

Door DUO wordt ter overweging meegegeven of het zinvol wordt geacht inzicht te krijgen in het aantal deelnames op een anderstalig traject waarop een fixus is ingesteld omdat dit mogelijk relevante beleidsinformatie zou zijn. Op dit moment kan door de afdeling Informatieproducten inzicht worden gegeven over deelnames van studenten die via een fixus op een opleiding het hoger onderwijs zijn ingestroomd. Als er met inwerkingtreding van het wetsvoorstel een fixus op een traject kan worden ingesteld geldt echter dat de deelname aan een traject niet in het Register Onderwijsdeelnemers (ROD) wordt vastgelegd en kan voor opleidingen met een traject niet worden vastgesteld welke inschrijvingen gerelateerd zijn aan het traject met de fixus en welke aan de opleiding zonder fixus (of omgekeerd). Dit zou een verarming van de informatievoorziening vanuit Informatieproducten betekenen. Het inzichtelijk maken van deelnames aan trajecten betekent overigens wel een complexe en omvangrijke aanpassing binnen ROD (omdat het moet worden doorgevoerd in de gehele keten). Graag verneem ik van u of er op dit punt nog nadere analyse is gewenst.

Wetstechnische opmerkingen

-In onderdeel K wordt artikel 6.13 lid 5 sub b gewijzigd en wordt 'en w' vervangen door ', w, x en y'. Artikel 6.13 lid 5 sub b ziet echter op postnitiële

masters in de zin van artikel 7.3b en die hoeven geen instemming voor anderstaligheid aan te vragen (sub x) en bij post-initiële masters wordt ook geen toepassing gegeven aan artikel 7.53 en 7.54b (sub y). De uitbreiding met sub x en y lijkt dan ook niet correct.

-In onderdeel R wordt artikel 7.13 gewijzigd. Er wordt gesproken over een wijziging aan onderdeel z maar artikel 7.13 WHW kent geen onderdeel z.

Kosten

Verandercapaciteit Beleidsportfolio (in uren en geld)

Product	Totaal	2024	2025
Registers	7.300	4.800	2.500
Totaal in uren	7.300	4.800	2.500
Totaal in geld	€ 964.000	€ 634.000	€ 330.000

Uurtarief portfolio inzet is € 132 per uur, prijspeil 2023

De werkzaamheden portfolio inzet (aanpassingen RIO-informatiemodel, open databestanden, bestandsleveringen, LEO-werkproces) naar aanleiding van deze uitvoeringstoets zijn geraamd op € 964.000 (7.300 uur) verspreid over de jaren 2024 (4.800 uur) en 2025 (2.500 uur). Na akkoord wordt deze opdracht meegenomen in het gesprek opstellen beleidsportfolio MA2024. Eventuele mutaties naar aanleiding van een actuele raming lopen mee in betreffende herijkingen beleidsportfolio. De raming heeft een zodanige omvang dat conform de staande lijn deze beleidsopdracht additioneel gedekt zou moeten worden door HO&S.

Incidentele uitvoeringskosten (in uren en geld)

Lijninzet	Totaal	2024	2025
Registers	300	150	150
Totaal in uren	300	150	150
Totaal in geld	€ 26.000	€ 13.000	€ 13.000

Uurtarief lijninzet is €87 per uur, prijspeil 2023.

De uitvoeringstoets leidt tot een raming van incidentele lijninzet (instructies aanpassen, helpdesk, communicatie) van in totaal 300 uur verspreid over de jaren 2024 (150 uur) en 2025 (150 uur) voor een bedrag van in totaal € 26.000 (prijspeil 2023). Indien sprake is van substantiële wijzigingen in voortgang en kosten, brengt DUO dit tijdig bij de beleidsdirectie HO&S ter tafel. HO&S stelt deze middelen voor 2024/2025 additioneel beschikbaar.

Structurele uitvoeringskosten vanaf 2025 in uren en geld

Lijninzet	Jaarlijks vanaf 2025
Bezwaar en beroep	pm
Registers	0,2 FTE
Totaal in geld	€ 24.000

Uurtarief lijninzet is €87 per uur, prijspeil 2023.

Op basis van de huidige inzichten leidt deze uitvoeringstoets tot een raming van structurele uitvoeringskosten, bestaande uit periodieke kwaliteitscontroles in RIO op de nieuwe gegevens rondom taal en fixus en ondersteuning vanuit de helpdesk (lijninzet). De structurele kosten worden voorzien op 0,2 FTE op jaarbasis, vanaf 2025. DUO monitort de betreffende werkzaamheden, en indien er substantiële wijzigingen optreden, brengt DUO dit tijdig ter tafel. Tevens leidt deze uitvoeringstoets naar verwachting tot een toename van het aantal bezwaar-en beroepszaken. DUO zal de aantallen extra bezwaar- en beroepszaken monitoren en indien er substantiële wijzigingen optreden brengt DUO dit tijdig ter tafel.

Opdrachtverlening

Ik verzoek u binnen acht weken na ontvangstdatum op deze toets te reageren en mij opdracht te verstrekken voor de aanpassingen bij het hoofdproduct Registers. Het gaat om een raming beleidsportfolio van in totaal 7.300 uur voor 2024 (4.800 uur) en 2025 (2.500 uur), in geld totaal €964.000 (prijspeil 2023). Lijn is dat HO&S deze 'grote' beleidsopdracht additioneel dekt. Na akkoord zal DUO deze meenemen in het gesprek opstellen beleidsportfolio MA2024.

Daarnaast leidt deze uitvoeringstoets tot €26.000 (300 uur) aan incidentele uitvoeringskosten in 2024 en 2025. Tevens verzoek ik u het basiscontract vanaf 2025 op te hogen met de structurele uitvoeringskosten van € 24.000 (prijspeil 2023).

Wanneer de opdracht wordt verleend na het verstrijken van deze periode, moet u er rekening mee houden dat een actualisatie nodig kan zijn betreffende haalbaarheid, maakbaarheid en de uren.

Ik hoop u hiermee voldoende te hebben geïnformeerd.

Met vriendelijke groet,

Persoonsgegevens

Persoonsgegevens